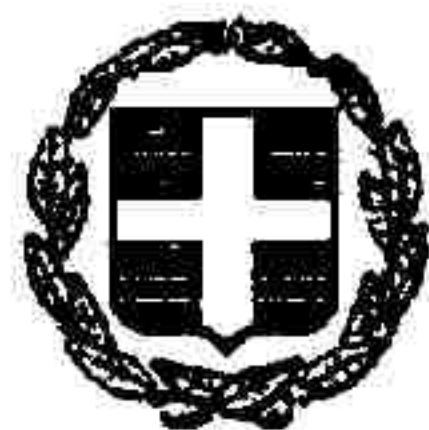

18 ΜΑΙ. 2013

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-5243522

Αθήνα 9-5-2013
Αριθμ. Πρωτ. : 929

Προς:

✓ Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Αναγραφή στα μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης των πρώτων υλών τους»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 9652/12-4-2013

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής **κα Φ. Πατριανάκου**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής :

Η αναγραφή επί των συσκευασιών των μεταποιημένων προϊόντων της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης τους ρυθμίζεται από την ενωσιακή νομοθεσία, είτε αφορά γενικότερα στα μεταποιημένα προϊόντα είτε αφορά σε ειδικές κατηγορίες προϊόντων, όπως τα προϊόντα με γεωγραφική ένδειξη (ΠΟΠ και ΠΓΕ, ΕΠΙΠ). Επίσης, ανάλογα θέματα ρυθμίζονται και από τον Τελωνειακό Κώδικα της ΕΕ.

Συγκεκριμένα, για όλα τα προσυσκευασμένα τρόφιμα που πωλούνται στον τελικό καταναλωτή, για την αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης ισχύουν οι κανόνες που ορίζονται στην Οδηγία 2000/13, όπως αυτή έχει ενσωματωθεί στο εθνικό μας δίκαιο (Άρθρο 11 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών). Επιπλέον, σχετικά με την αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης, προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία ειδικοί κανόνες για ορισμένες κατηγορίες τροφίμων, όπως το μέλι (Άρθρο 67 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών), το ελαιόλαδο (Καν. 29/2012).

Σημειώνεται ότι, ο Καν. 1169/2011 είναι σε μεταβατική περίοδο εφαρμογής, καθώς η πλήρης εφαρμογή του προβλέπεται από τις 14/12/2014, ενώ η Ε. Επιτροπή έχει ξεκινήσει τη σχετική διαδικασία έκδοσης των εφαρμοστικών Κανονισμών για το Άρθρο 26, οι οποίοι θα πρέπει να έχουν εκδοθεί μέχρι την 13^η /12/2013.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, η υποχρέωση αναγραφής της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης ενός τροφίμου είναι υποχρεωτική μόνο στην περίπτωση που η παράλειψη της ένδειξης αυτής θα ήταν δυνατόν να δημιουργήσει στον καταναλωτή εσφαλμένη εντύπωση σχετικά με τον πραγματικό τόπο καταγωγής ή προέλευσης του τροφίμου.

Η ίδια προσέγγιση για την απαίτηση αναγραφής της εν λόγω ένδειξης έχει προβλεφθεί και στον Καν. (ΕΕ) 1169/2011 σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές.

Συγκεκριμένα, στο άρθρο 26 του ανωτέρω Κανονισμού:

- Προβλέπεται ότι η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης αναγράφονται υποχρεωτικά όταν η μη αναγραφή τους ενδέχεται να παραπλανήσει τον καταναλωτή ως προς την πραγματική χώρα καταγωγής ή τον πραγματικό τόπο προέλευσης του τροφίμου, ιδίως αν οι πληροφορίες που συνοδεύουν το τρόφιμο ή η ετικέτα στο σύνολό της υπονοούν ότι το τρόφιμο έχει διαφορετική χώρα καταγωγής ή τόπο προέλευσης.
- Καθορίζονται κανόνες για τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να δίνεται η πληροφορία σχετικά με την προέλευση του τροφίμου. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι σε περίπτωση που αναφέρεται η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης τροφίμου και δεν είναι ίδια με τη χώρα καταγωγής ή τον τόπο προέλευσης του πρωταρχικού συστατικού του, θα πρέπει να αναφέρεται, επίσης, η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης του εν λόγω πρωταρχικού συστατικού ή να αναφέρεται ότι η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης του πρωταρχικού συστατικού είναι διαφορετικός από αυτόν του τροφίμου.

Ο εν λόγω Κανονισμός προβλέπει, επίσης, την εξέταση προέκτασης της υποχρεωτικής δήλωσης της προέλευσης και σε άλλα συστατικά αλλά μετά από μελέτες, οι οποίες θα διενεργηθούν από την Ε.Επιτροπή μέχρι το 2015.

Όσον αφορά στο άρθρο 33 της αγορανομικής διάταξης 7/2009, σύμφωνα με την Απόφαση 147/2010, η οποία είναι δεσμευτική, η Ελλάδα καλείται να την αποσύρει διότι αντιβαίνει στο ενωσιακό δίκαιο.

Για την εξυγίανση του κυκλώματος εμπορίας και διακίνησης κρέατος, καθώς και για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ελληνοποιήσεων, εκδόθηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η αριθμ. 412/8932 ΚΥΑ (ΦΕΚ 149/03.02.2012) με θέμα «Έλεγχος της ελληνικής αγοράς κρέατος σε σχέση με την προέλευση-καταγωγή του και τήρηση μηνιαίων ισοζυγίων κρέατος», σύμφωνα με την οποία προβλέπονται έλεγχοι σε όλη τη χώρα και οι παραβάτες αντιμετωπίζουν αυστηρές κυρώσεις όταν επιχειρείται η «ελληνοποίηση» των κρεάτων. Σύμφωνα με την εν λόγω ΚΥΑ, προβλέπονται τα ακόλουθα:

- Η υποχρέωση κατοχής και λειτουργίας ζυγιστικής μηχανής, η οποία εκδίδει αυτόματα αυτοκόλλητες ετικέτες που αναγράφουν και την καταγωγή-προέλευση του κρέατος, από τα κρεοπωλεία, τα καταστήματα λιανικής πώλησης με τμήμα κρεοπωλείου και όσους ασχολούνται με την εμπορία κρέατος, σε όλη τη χώρα, ανεξαρτήτως πληθυσμού του οικείου Δήμου ή Κοινότητας της έδρας της επιχείρησης.
- Η υποχρεωτική τήρηση, κάθε μήνα, ισοζυγίου αγορών και πωλήσεων από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εμπορία, διακίνηση και τυποποίηση κρέατος και η υποχρεωτική αποστολή τους στον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ.

Γενικότερα, η υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής και του τόπου προέλευσης στα αγροτικά προϊόντα, αποτελεί πάγια και σταθερή θέση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ). Επειδή η αγορά της Ε.Ε. είναι προσανατολισμένη στην προστασία του καταναλωτή και στην παροχή

σωστής πληροφόρησής, ώστε να αποτρέπεται η παραπλάνηση των καταναλωτών σχετικά με την υγιεινή, τη σύσταση, την επισήμανση κλπ, το ΥΠΑΑΤ υποστηρίζει ότι η αναγραφή της καταγωγής ενός μεταποιημένου προϊόντος πρέπει να σχετίζεται με τη χώρα ή τον τόπο από όπου κατάγεται η πρώτη ύλη του, δηλαδή τον τόπο καλλιέργειας και συγκομιδής της πρώτης ύλης και όχι του τόπου όπου έγινε η τελευταία ουσιαστική μεταποίηση του πρωταρχικού συστατικού του.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι παραπάνω απόψεις εκφράστηκαν, πρόσφατα, από το ΥΠΑΑΤ και στο πλαίσιο ερωτηματολογίου που απέστειλε η Ε. Επιτροπή προς τις αρμόδιες αρχές των Κρατών - Μελών, με σκοπό τη διερεύνηση των θέσεών τους σχετικά με το είδος των επιθυμητών πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται στους καταναλωτές για τα τρόφιμα, ως προς τη χώρα καταγωγής και τον τόπο προέλευσης των προϊόντων, προκειμένου να θεσπιστούν οι ανάλογες διατάξεις.

Σύμφωνα με το ΥΠΑΑΤ, η προαναφερθείσα θέση για την επισήμανση των τροφίμων φυτικής παραγωγής εξασφαλίζει στον καταναλωτή μια ουσιαστική και διαφανή επιλογή, καθώς έχει τη δυνατότητα να γνωρίζει την πραγματική καταγωγή της πρώτης ύλης του πρωταρχικού συστατικού του τροφίμου και, ως εκ τούτου, τα ιδιαίτερα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά του και την ποιότητά του. Αναμφίβολα, ο τόπος καλλιέργειας μπορεί να προσδώσει στην πρώτη ύλη και κατ' επέκταση στο πρωταρχικό συστατικό του τροφίμου, ιδιαίτερα διατροφικά χαρακτηριστικά, καθώς επίσης ιδιαίτερο χρώμα, οσμή, γεύση και υφή.

Επιπλέον, η πληροφόρηση αυτή δίνει στον καταναλωτή τη δυνατότητα να συνεκτιμήσει την τελική ποιότητα του τροφίμου σε συνδυασμό με το είδος και το κόστος των πρώτων υλών που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς επίσης και επιπλέον κριτήρια επιλογής, όπως η επιβάρυνση του περιβάλλοντος, η κοινωνική ευθύνη κλπ.

Αναφορικά με τους ελέγχους, σημειώνεται ότι οι επίσημοι έλεγχοι διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές του ΥΠΑΑΤ και, σε περίπτωση αποκλίσεων, επιβάλλονται τα προβλεπόμενα διοικητικά μέτρα. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι το 2012, ολοκληρώθηκε από τον ΕΦΕΤ κλαδικός έλεγχος επισήμανσης ελαιολάδου, από τον οποίο διαπιστώθηκε η σωστή αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης σε ποσοστό 95,5%.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιο να απαντήσει είναι το συνερωτώμενο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Α. Παυτόπουλος

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων-Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κα Φ. Πατριανάκου